

Yhteistyösopimus Pelastuskoulu -toiminnasta vuonna 2024

Sopimusosapuolet

Palvelun järjestäjä ja valtionavustuksen saaja
Kaupunginkanslia

Palvelun tuottaja
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Yhteistyösopimuksen yhteyshenkilöt

Kansliapäällikkö/Kaupunginkanslia
Koulutuspäällikkö/Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala/Pelastuslaitos

Yhteistyösopimuksen tarve

Sisäministeriö on myöntänyt 26.3.2024 Helsingin kaupungille valtionavustuksen Helsingin pelastuskoulun pelastajakoulutukseen. Pelastuskoulun toiminta on kunnan toimintaa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistukseen liittyvän talouden eriyttämiselvoitteen vuoksi kaupunginkanslia ostaa Pelastuskoulu-toiminnan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta, jossa toiminta on yleiskatteisen rahoituksen ulkopuolista toimintaa.

Koska Sotepe ja kaupunginkanslia ovat kumpikin osia samasta oikeushenkilöstä, Helsingin kaupungista, tämä asiakirja ei ole oikeudelliselta luonteeltaan sopimus eikä se anna osapuolille täytäntöönpanokelpoisia oikeuksia toisiinsa nähden. Kyse on osapuolten välisestä yhteistyösopimuksesta, jota ne toteuttavat hyvän yhteistyön ja keskinäisen lojaliteetin hengessä, ja jota kutsutaan ”sopimukseksi”.

Yhteistyösopimuksen kohde

Tällä sopimuksella sovitaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kaupunginkanslialle tuottamasta Pelastuskoulun toiminnasta. Kaupunginkanslia ostaa Pelastuskoulu -toiminnan sisäministeriön avustuksen laajuudessa ja avustuksen ehtojen mukaisesti. Pelastuskoulun toiminnan keskeinen sisältö on kuvattu tässä sopimuksessa ja sopimuksen liitteenä olevassa Pelastuskoulun toimintasuunnitelmassa.

Valtionavustuksen ehdot ja selvitys avustuksen käyttämisestä

Sisäministeriön avustus on tarkoitettu kustannuksiin, jotka on määritelty sisäministeriön avustuspäätöksessä ja kaupungin avustushakemuksessa koulutustoiminnan kustannuksiksi. Pelastajakoulutuksen hyväksyttäviä kustannuksia ovat koulutustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat kustannukset, kuten henkilöstön palkat, tilojen vuokrat, opetuksessa tarvittavan materiaalin hankinta sekä muut opetukseen tai koulutustoimintaan liittyvät perustellut kulut. Avustusta ei saa käyttää kiinteän omaisuuden hankintaan tai perusparannukseen, ajoneuvojen hankintaan tai sellaisen omaisuuden hankintaan, jota käytetään pääasiassa muuhun kuin opetustarkoitukseen. Avustuksesta 50 000 euroa on osoitettu ja on käytettävä 50 000 euroa ruotsinkieliseen pelastajakoulutukseen. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala voi veloittaa kaupunginkanslialta kustannuksia, jotka ovat syntyneet 1.1.2024–31.12.2024. Mikäli pelastuskoulun kustannukset toteutuvat avustusta pienempinä, tulee sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ilmoittaa siitä viipymättä kaupunginkanslialle, kuitenkin viimeistään 24.1.2025. Kaupunginkanslia huolehtii avustuksen käyttämättä jäämisen ilmoittamisesta sisäministeriölle 31.1.2025 mennessä. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee pelastuskoulun toiminnassa ja kustannuksissa huomioida se, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

Pelastajakoulutus Helsingin pelastuskoulussa tulee toteuttaa hakemuksessa ilmoitettujen tietojen mukaisesti. Mikäli Pelastuskoulun pelastajakoulutuksen toteuttamisessa tapahtuu oleellisia muutoksia verrattuna hakemukseen, on sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ilmoitettava niistä viipymättä kaupunginkanslialle, joka ilmoittaa niistä edelleen avustuksen myöntäjälle.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee noudattaa pelastajakoulutuksen järjestämisessä Helsingin kaupungin pelastuskoulun toimilupapäätöksessä (VN/26040/2021-SM-4) määriteltyjä ehtoja ja pyydettyä todentaa ehtojen noudattaminen.

Pelastuskoulun opetuksessa noudatetaan Pelastusopiston hyväksymää opetussuunnitelmaa eikä koulutukseen sisälly ko. opetussuunnitelmaan sisältymättömiä osia. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee koulutuksen toteuttamisessa hyödyntää mahdollisuuksien mukaan Pelastusopiston pelastajakoulutuksessa käytössä olevaa materiaalia kustannusten säästämiseksi.

Valtionavustuksen ehtojen mukaisesti Helsingin pelastuskoulun pelastajakoulutuksen aloituspaikkojen määrä on vuonna 2024 yhteensä 36.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toimittaa kaupunginkanslialle 1.8.2024 mennessä selvityksen ensimmäisen puolen vuoden (1.1.–30.6.2024) aikaisesta toiminnasta ja tuotoksista sekä toteutuneista menoista. Kaupunginkanslia toimittaa sisäministeriölle kyseisen selvityksen 31.8.2024 mennessä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee antaa kaupunginkanslialle selvitys pelastuskoulun toiminnasta ja kustannuksista toimittamalla seuraavat asiakirjat: 1) toimintakertomus tai muu vastaava selvitys pelastuskoulun toiminnasta, 2) kustannuspaikkaraportti pelastuskoulun toiminnan toteutuneista tuloista ja menoista, 3) tase-erittely, 4) tilintarkastajan raportti avustuksen käytöstä. Asiakirjat tulee toimittaa kaupunginkansliaan 31.3.2025 mennessä. Kaupunginkanslia toimittaa asiakirjat sisäministeriön pelastusosastolle 30.4.2025 mennessä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala seuraa pelastuskoulun toiminnan menoja ja tuloja talouden tietojärjestelmässä (SAP) omalla kustannuspaikalla. Kaupunginkanslia seuraa pelastuskoulun tuloja ja menoja vastaavasti talouden tietojärjestelmässä omalla kustannuspaikalla. Kaikki maksuliikenne tulee olla osoitettavissa maksutositteilla.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on velvollinen toimittamaan kaupunginkanslialle sisäministeriön myöntämän valtionavustuksen ehtoina olevat asiakirjat ja muut mahdolliset dokumentit sekä muut avustuksen ehdoissa vaaditut tiedot tässä sopimuksessa sovitussa määräajassa. Mikäli sisäministeriö perii avustusta takaisin, kaupunginkanslialla on oikeus periä vastaava summa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta, jos avustuksen periminen on aiheutunut avustus- ja/tai sopimusehtojen noudattamatta jättämisestä.

Toiminnan kustannukset, laskutus ja talouden seuranta

Kaupunginkanslia maksaa laskuun perustuen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle pelastuskoulun toteutuneet kustannukset vuonna 2024. Pelastuskoulun toiminnan kokonaiskustannus voi vuonna 2024 olla yhteensä enintään kaupunginkanslian saaman valtionavustuksen suuruisen eli 2 050 000 euroa, josta 50 000 euroa tulee olla käytetty ruotsinkieliseen pelastajakoulutukseen. Kustannusten tulee muodostua ylempänä tässä sopimuksessa määritellyistä valtionavustuksen ehtojen mukaisesta toiminnasta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala laskuttaa kaupunginkansliaa kahdesti vuodessa toteumaan perustuen. Laskuun tulee liittää kustannusraportti tiliryhmittäin. Ensimmäinen lasku sisältää toteutuneet kustannukset 1.1.2024–30.6.2024 ja toinen lasku kustannukset 1.7.2024–31.12.2024. Sosiaali-, terveys- ja

pelastustoimiala toimittaa kaupunginkanslialle arvion toiminnan kustannuksista vuonna 2024 kahta viikkoa ennen jokaista talouden ennusteiden kirjaamisen määräpäivää.

Toiminnan ja kustannusten seuranta ja seurannan organisointi

Valtionavustuksen saaja, kaupunginkanslia, on avustuksen myöntäjään, sisäministeriöön, nähden vastuussa Pelastuskoulun toiminnasta sekä valtionavustuksen ehtojen toteutumisesta. Kaupunginkanslialla on oikeus saada pyydettyä viipymättä käyttöönsä kaikki tarpeellinen tieto koskien pelastuskoulun toimintaa.

Pelastuskoulun toimintaa ja kustannuksia seurataan sosiaali-, terveys- ja pelastustoiminnan järjestämistehtävän ohjausryhmässä erikseen sovittavan aikataulun mukaisesti. Tarpeen mukaan seurantaa voidaan tehdä myös erillisessä erikseen nimettävässä ohjausryhmässä.

Pelastuskoulun toiminnan kuvaus

Helsingin kaupungin Pelastuskoulu on perustettu vuonna 1972 tuottamaan palomiesten koulutusta pääkaupungin turvaksi. Helsingin kaupungin Pelastuskoululle on myönnetty 3.11.2021 pysyvä toimilupa antaa pelastajatutkintoon ja alipäällystötutkintoon johtavaa pelastusalan ammatillista peruskoulutusta. Pelastuskoulu täydentää Kuopion Pelastusopiston koulutustarjontaa ja noudattaa samaa opetussuunnitelmaa. Pelastuskoulu toteuttaa pelastajakoulutusta 36 pelastajan vuosittaisella koulutusmäärällä. Joka kolmas vuosi järjestetään ruotsinkielinen kurssi (18 opiskelijaa). Ensimmäinen ruotsinkielinen kurssi alkaa syksyllä 2025.

Tavoitteena on kouluttaa monitaitopelastajia, joilla on tutkinnon suorittamisen jälkeen vahvat tiedolliset ja taidolliset valmiudet pelastajan tehtävään. Tehtäväalueita ovat onnettomuuksien ehkäisy, turvallisuusviestintä, pelastustoiminta, ensihoito sekä väestönsuojelun miehistötason tehtävät. Pelastajan ammatissa tarvitaan myös käytännön kädentaitoja ja saamansa koulutuksen pohjalta pelastajan tulee osata valita oikeat ja tarkoituksenmukaisimmat pelastusmenetelmät potilaiden tai omaisuuden pelastamiseksi sekä ympäristön suojelemiseksi.

Tutkinnon toteuttaa Pelastusopiston opintojaksorakennetta (90 op / 1,5 vuotta)

- Perusopinnot 14 op
- Ammattiopinnot 76 op
  - Onnettomuuksien ehkäisy 10 op
  - Pelastustoiminta 37 op
    - Ensihoito 29 op

Henkilöstötyövuosia Pelastuskoulussa on 11 vuonna 2023. Päätoimisia on 2,5 henkilöä (koulutuspäällikkö, koulutussuunnittelija ja opintosihteri 50 %), muut työntekijät ovat määräaikaisia ja virkavapaalla virastaan Helsingin pelastuslaitoksella. Määräaikaisuus tehdään aina yhdelle kurssille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tuottaa Pelastuskoulun rehtorin tehtäviin liittyvät palvelut 20 % työajalla (0,2 htv) 30.6.2024 saakka. Pelastuskoululle rekrytoidaan rehtoria ja hän aloittaa 100 % työajalla (1 htv) 1.7.2024.

Lainsäädäntötausta yhteistyösopimukselle

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistuksen lainsäädäntöön liittyvän talouden eriyttämiselvoitteen vuoksi sisäministeriön myöntämä valtionavustus maksetaan Kunta-Helsingille ja kaupunginkanslia ostaa Pelastuskoulun toiminnan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta.

Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle, Helsingin kaupungille ja Ahvenanmaan maakunnalle. Helsingillä säilyi ainoana kuntana sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen (Sotepe) järjestämisvastuu.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä koskevia keskeisiä lakeja ovat:

- Laki hyvinvointialueesta (611/2021)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
- Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021)

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021, Uusimaa-laki) 20 §:n 1 momentin mukaan Helsingin kaupungin on eriytettävä hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) nojalla maksettavalla rahoituksella, lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä kertyvillä tuotoilla rahoitettava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen (eriytettävät tehtävät) kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa. Uusimaa-lain 20 §:n 3 momentin mukaan Helsingin kaupunki ei saa käyttää muuhun toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain nojalla maksettavaa rahoitusta taikka sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä perimiään asiakasmaksuja taikka muita näihin tehtäviin kohdistuvia tuottoja.

Sote-uudistusta koskevassa lainsäädännössä ei kunnallisen itsehallinnon vuoksi oteta kantaa Helsingin kaupungin sisäiseen organisoitumiseen. Helsingin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 16.3.2022 § 62 sote-uudistukseen liittyvän sosiaali- ja terveystoimialan sekä pelastustoimen rakennetta koskevan hallintosäännön muutoksen. Uusi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (Sotepe) aloitti 1.1.2023. Helsingin Pelastuskoulu on toiminut sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla osana Pelastuslaitosta. Perusteena tälle on kiinteä kytkös pelastuslaitoksen toimintaan ja työvoiman saatavuuteen.

Voimassaoloaika

Sopimuksessa sovitaan tuotettavan toiminnan sisällöstä, valtionavustuksen ehtojen noudattamisesta sekä kustannusten korvaamisesta vuonna 2024.

Allekirjoitukset